



ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸೇವೆ

ದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಾಪಯಂತ್ರ (ಹೀಟರ್) ಒದಗಿಸಲಾರವೆಂದು ತಾವೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ. 'ಆತ್ಮನೋ ಮೋಕ್ಷಾರ್ಥಂ ಜಗತ್ ಹಿತಾಯ ಚ.' ಎಲ್ಲರೂ ಹೀಗೆ ನಿರ್ವಹಿಸುವೆಯಿಂದ ನಿರ್ದೋಷಿಗಳಾಗುವುದಾದರೆ ಅದಂತಹ ಸುಂದರ ಪ್ರಪಂಚದ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುವುದು! ಮನದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದ ಈ ಭಾವನೆಯೇ ಅದೇಷ್ಟೋ ಹೊತ್ತು ನನ್ನನ್ನು ಆನಂದದ ಕಡಲಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿಬಿಟ್ಟಿತು.

ಮಕ್ಕಳ ಸರ್ವೋತ್ತಮ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಂದು ಹೊಲಿಗೆ, ಕಸೂತಿ, ಚಿತ್ರಕಲೆ, ನೇಯ್ಗೆ ಹೀಗೆ ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ಕಸಬುಗಳಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗುವುದು. 'ಚಿಕ್ಕ ಸಸಿಯು ಹೆಮ್ಮರವಾಗಲು ಬೇಲಿ ಆತ್ಮಗತ್ಯ' ಎಂಬ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ನುಡಿಯಂತೆ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ೪.೪೫ ಗಂಟೆಗೆ ಎದ್ದಾಗಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು ರಾತ್ರಿ ೧೦ ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ, ನಿರ್ದಾಮಾತೆಯ ತೋಳಿನಾಸರೆ ಪಡೆಯುವವರೆಗೂ ಮಕ್ಕಳೊಡನಿದ್ದು, ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಗೂ ಅವರ ಚಾರಿತ್ರ್ಯವನ್ನು ರೂಪಿಸುವರು.

'ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯ ಬೆಲೆ ತೆತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನ ಕಲಿಯಬಾರದೆಂದು' ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಎಚ್ಚರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾತಃಕಾಲದ ಅಡ್ಡಿಕಾಡಗಳ ನಂತರ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ವೇದಪಠನೆ, ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ಗೀತಾಪಾಠ ಹಾಗೂ ಸಂಜೆ ಭಜನೆ, ಧ್ಯಾನ, ಆರಾತ್ರಿಕಗಳು ಮಕ್ಕಳ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮಕ್ಕಳ ದೈಹಿಕ ದೃಢತೆಗಾಗಿ ಜಾಗಿಂಗ್,

ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ಆಟ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಮಂದಿರ, ಪಾಠಶಾಲೆ ಇವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಲಗೊಳಿಸುವುದು, ತಮ್ಮ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತಾವೇ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವುದು, ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಯ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮ ಉದಯಿಸಲೆಂದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನಾಚರಣೆ, ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ, ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ದಿನ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯುವ ದಿನಾಚರಣೆ, ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ರಾಷ್ಟ್ರನಾಯಕರ ಹುಟ್ಟುಹಬ್ಬಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ವೈಭವೋಪೇತವಾಗಿ ಆಚರಿಸಲಾಗುವುದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಪುರುಷ ಸಿಂಹರ ನಿರ್ಮಾಣ, ಶೀಲಶಕ್ತಿಯ ವೈಕೃತೆ, ರಾಷ್ಟ್ರ ನಿರ್ಮಾಣ - ಈ ಭಾವನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಆಧಾರಿತವಾದ ಗುರುಕುಲ ದಂತಿದೆ ಈ ಶಾಲೆ.

'ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಶಾರದಾ ಮಿಷನ್'ದ ಗುರಿಯು ಕೇವಲ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವುದೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಸಮಾಜದ ಇನ್ನಿತರ ಆವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವಲ್ಲಿಯೂ ತನ್ನದೇ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನು ಇಡುತ್ತಿದೆ. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ೧೫೦ನೇ ಜನ್ಮದಿನೋತ್ಸವದ ಅಂಗವಾಗಿ ಹತ್ತಿರದ ಕಾಸ್ತೋ ಬಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮಿಷನ್ ೧೫೦ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದೆ.

ಈ ಎಲ್ಲ ಯಶಸ್ಸಿನ ಹಿಂದೆ ಮಠವಾಸಿನಿಯರ, ಇನ್ನಿತರ ಕೆಲಸಗಾರರ, ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ತ್ಯಾಗ, ಪರಿಶ್ರಮ ಎಷ್ಟಿರಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕಂಡಲ್ಲದೆ ಊಹಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ.

'ವಿದ್ಯೆ ಮತ್ತು ಶೀಲಸಂಪನ್ನರಾದ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣಿಯರು ಶಿಕ್ಷಣದ ಕೆಲಸವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಹರಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು' ಎಂಬ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಈ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸುವ ಈ ವಿರಾಟ್ ದಿವ್ಯ ಸೇವಾಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಶ್ರೀಶಾರದಾಮಠವು ಹಾರ್ದಿಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತದೆ. ❀

ಭಾರತೀಯ ನಾರಿ - ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಕಂಡಂತೆ

“ಹಿಂದೂ ನಾರಿಯರು ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯವರು. ಬಹುಶಃ ಪ್ರಪಂಚದ ಇತರ ನಾರಿಯರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಎಂದು ಬೇಕಾದರೆ ಹೇಳಬಹುದು. ನಾವು ಈ ಪವಿತ್ರ ಭಾವನೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಬುದ್ಧಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಭಾರತದ ಭವಿಷ್ಯ ನಾರಿಯು ಇಡೀ ವಿಶ್ವಕ್ಕೇ ಆದರ್ಶವಾಗುವಳು.” (ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಕೃತಿಶ್ರೀಣಿ, ಸಂ.೭, ಪು.೩೫೭)

“ಸ್ತ್ರೀ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವೇ ಅದರ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿರಬೇಕು. ಧಾರ್ಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಶೀಲ ನಿರ್ಮಾಣ, ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ, ವ್ರತಾಚರಣೆ ಇವುಗಳಿಗೂ ಗೌರವ ಕೊಡಬೇಕು.” (ಕೃತಿಶ್ರೀಣಿ, ಸಂ.೮, ಪು.೨೧೮)

“ಆದರ್ಶ ನಾರಿಯರ ಚರಿತ್ರೆಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರ ಮುಂದೆ ಸರ್ವದಾ ಇಟ್ಟು ಉಚ್ಚ ತ್ಯಾಗರೂಪವಾದ ವ್ರತದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅನುರಾಗ ಹುಟ್ಟುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸೀತೆ, ಸಾವಿತ್ರಿ, ದಮಯಂತಿ, ಲೀಲಾವತಿ, ಖನಾ, ಮೀರಾ — ಇವರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಗಳನ್ನು ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನಗಳನ್ನೂ ಹೀಗೆಯೇ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು.”

(ಕೃತಿಶ್ರೀಣಿ, ಸಂ.೮, ಪು.೬೦)



ನವದುರ್ಗಯರು

ಡಾ. ವಿ. ಶ್ರೀಮತಿ

ನವರಾತ್ರಿ, ಉತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಡುವ ಶ್ರೀದುರ್ಗಯ ಒಂಬತ್ತು ಬಗೆಯ ಆವಿರ್ಭಾವದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಆರಾಧಿಸಿ ದಾಗಲೇ ಭಕ್ತನ ಉಪಾಸನೆಯು ಫಲದಾಯಕವಾಗುವುದು. ಶಾಸ್ತ್ರ ಹಾಗೂ ಪರಂಪರೆಯ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ವಿವರಿಸಿರುವ ಲೇಖಕಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಉಪನ್ಯಾಸಕಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸುಲಲಿತ ಶೈಲಿಯ ಲೇಖನಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಅವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಯಾ ದೇವೀ ಸರ್ವಭೂತೇಷು ಮಾತೃರೂಪೇಣ ಸಂಸ್ಥಿತಾ |

ನಮಸ್ತಸ್ಯೈ ನಮಸ್ತಸ್ಯೈ ನಮಸ್ತಸ್ಯೈ ನಮೋ ನಮಃ ||

ಭಾರತದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಉತ್ಸವ, ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ನವರಾತ್ರಿ ಅಥವಾ ದಸರಾ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ದುರ್ಗಾಪೂಜೆ, ಉತ್ತರಪ್ರದೇಶ ದಲ್ಲಿ ದಶಹರ, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಶರನ್ನವರಾತ್ರಿ ಮುಂತಾಗಿ ಅನೇಕ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಈ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಸರು ಏನಿದ್ದರೂ ಅರ್ಥ ಒಂದೇ - ದುಷ್ಟಶಕ್ತಿಯ ನಾಶ ಹಾಗೂ ಶಿಷ್ಟ ಶಕ್ತಿಯ ವಿಜೃಂಭಣೆ. ಆ ಚೈತನ್ಯಭರಿತ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೇ ನಾವು ದೇವರು ಎಂದು ಪೂಜಿಸುವುದು. ಆ ದೈವವನ್ನು ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಹಲವು ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ: ಜಪ-ತಪ-ಧ್ಯಾನ-ಪೂಜೆ-ಸ್ತೋತ್ರ ಇತ್ಯಾದಿ. ಎಲ್ಲದರ ಉದ್ದೇಶ ಆ ಪರತ್ವತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದು ವುದು.

‘ಉಪಾಸಿಕಾನಾಂ ಕಾರ್ಯಾರ್ಥೇ ಬ್ರಹ್ಮಕೋ ರೂಪ ಕಲ್ಪತೇ’

ಎಂಬಂತೆ ತನ್ನನ್ನು ಆರಾಧಿಸುವವರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಅವರ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕಾಗಿ ಪರಬ್ರಹ್ಮವು ಅನೇಕ ರೂಪಗಳನ್ನು ತಾಳುತ್ತದೆ. ಭಕ್ತರು ಕಲ್ಪಿಸಿದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸು ವುದೇ ಪರತ್ವತ್ವ ಅಥವಾ ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ಕಾರ್ಯ. ಅಂತೆಯೇ ಪರ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪಿಣಿಯಾದ ಶ್ರೀಮಾತೆಯು ಸೃಷ್ಟಿ-ಸ್ಥಿತಿ-ಲಯ ಕಾರ್ಯ ಗಳಿಗಾಗಿ, ದುಷ್ಟ ನಿಗ್ರಹ - ಶಿಷ್ಟ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀ, ಶ್ರೀ ಸರ ಸ್ವತೀ, ಶ್ರೀಪಾರ್ವತೀ, ಶ್ರೀಗಾಯತ್ರೀ, ಶ್ರೀಸಾವಿತ್ರೀ, ಶ್ರೀ ಲಲಿತಾ, ಶ್ರೀ ದುರ್ಗಾ ಮುಂತಾಗಿ ಅನೇಕ ಅವತಾರಗಳನ್ನೆತ್ತಿರುವಳು. ಎಲ್ಲಾ ಅವತಾರಗಳೂ ಆ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ತತ್ವವೊಂದರಿಂದಲೇ ಆವಿರ್ಭವಿಸಿರು ವುವು. ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲ ತತ್ವಗಳೂ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ತತ್ವವನ್ನೇ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡುವುವು.

ಆ ತತ್ವದ ಒಂದು ಸಾಕಾರರೂಪವನ್ನೇ ದುರ್ಗಾದೇವಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ‘ದುರ್ಗ’ ಎಂದರೆ ರಾಕ್ಷಸ, ಮಹಾವಿಘ್ನ, ಸಂಸಾರ ಬಂಧಕವಾದ ಕರ್ಮ, ದುಃಖ, ನರಕ, ಯಮದಂಡ, ಪುನರ್ಜನ್ಮ, ಮಹಾಭಯ, ದೀರ್ಘರೋಗ ಮುಂತಾಗಿ ಅನೇಕ ಅರ್ಥಗಳಿವೆ. ‘ಆ’ ಎಂದರೆ ಇವುಗಳನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸುವವಳು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅರಿಷ್ಟ ಗಳನ್ನೂ ನಾಶಪಡಿಸುವ ದೇವಿಯನ್ನು ‘ದುರ್ಗಾ’ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ.

‘ದುರ್ಗೇತಿ ಸ್ಮೃತಿ ಮಾತೃೇಣ ಯಾತಿ ದುರ್ಗಂ ನೃಣಾಮಿಹ’.

ದುರ್ಗಿ ಎಂದು ಸ್ಮರಿಸಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಮನುಷ್ಯರ ದುರ್ಗ ಪ್ರಾಯವಾದ ಕಷ್ಟಗಳೆಲ್ಲವೂ ನಾಶವಾಗುವುವು. ದುರಿತಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿ ಮುಕ್ತಿಪದವಿಯನ್ನು ನೀಡುವ ಒಂಬತ್ತು ವರ್ಷದ ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ದುರ್ಗಾ ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ.

‘ದುಷ್ಟವೇಶತಯಾ ದುರ್ಗಃ ಪಾಪಿಭಿಸ್ತು ಕದಾಚನ’ ಎಂದು ನಿರುಕ್ತದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ; ಅವಿದ್ಯೆ ಮೊದಲಾದ ಆವರಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಪಾಪಿಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವುದು. ಅಂದರೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾವು ಅಜ್ಞಾನವಶರಾಗಿರುತ್ತೇವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಆ ಮಾತೆಯ ಸತ್ಯಸ್ವರೂಪದ ಅರಿವು ಉಂಟಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮಾರ್ಕಂಡೇಯ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ‘ದುರ್ಗಾ’ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ.

ತತ್ಯವ ಚ ವಧಿಷ್ಠಾಮಿ ದುರ್ಗಮಾಖ್ಯಂ ಮಹಾಸುರಮ್ |

ದುರ್ಗಾದೇವೀತಿ ವಿಖ್ಯಾತಂ ತನ್ಮೇ ನಾಮ ಭವಿಷ್ಯತಿ ||

‘ಅಲ್ಲಿ ದುರ್ಗನೆಂಬ ಮಹಾ ಅಸುರನನ್ನು ಸಂಹರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ದುರ್ಗಾದೇವಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧಳಾಗುತ್ತೇನೆ’ ಎಂಬುದಾಗಿ ಭಗವತಿಯೇ ನುಡಿದಿರುವಳು. ದುರ್ಗ ಎಂಬುವನು ರುರು ಎಂಬ ರಾಕ್ಷಸನ ಮಗ. ಈತನು ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಕುರಿತು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿ, ಪುರುಷರಿಂದ ತನಗೆ ಮರಣ ಉಂಟಾಗಬಾರದೆಂಬ ವರವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದನು. ಅಹಂಕಾರದಿಂದ ಕೂಡಿ ಲೋಕಕಂಟಕ ನಾಗಿದ್ದನು. ಆಗ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂದು ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಮೊರೆಹೊಕ್ಕರು. ಬ್ರಹ್ಮನು ಇದು ತನ್ನಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಶ್ರೀದೇವಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು. ಬ್ರಹ್ಮನ ಕೋರಿಕೆಯಂತೆ ಶ್ರೀಮಾತೆಯು ಕಾಳರಾತ್ರಿಯ ಮೂಲಕ ದುರ್ಗನನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿಗೆ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಆತನನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿ ದೇವತೆಗಳ ಸಂಕಷ್ಟವನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಿದಳು.

ತಮೋಗುಣಾಭಿಮಾನಿಯಾದ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ರೂಪಾಂತರವನ್ನು ‘ದುರ್ಗಾ’ ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ. ಈಕೆಯನ್ನೇ ಆದಿಶಕ್ತಿ ಎಂದು ಪೂಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಜ್ಞಾತವಾಸಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವಾಗ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು ದುರ್ಗಾದೇವಿಯನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿ ಬೇಡುವನು : **‘ದುರ್ಗಾತ್ರಾರಯಸೇ ದುರ್ಗೇ’**

ತತ್ತ್ವಂ ದುರ್ಗಾ ಸ್ಮೃತಾ ಜನ್ಯಃ | - 'ಹೇ ದುರ್ಗೇ! ನೀನು ಅತಿ ಪ್ರಬಲವಾದ ದುಃಖದಿಂದ ನಿನ್ನ ಭಕ್ತರನ್ನು ಪಾರುಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದಲೇ, ನಿನ್ನನ್ನು ದುರ್ಗಾ ಎಂದು ಜನರು ಸ್ತುತಿಸುವರು.' ಯುದ್ಧಿಸ್ಥಿರನ ಭಕ್ತಿಗೆ ಪ್ರಸನ್ನಳಾದ ದೇವಿಯು, 'ಅಜ್ಞಾತವಾಸದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಅಭಯವನ್ನು ನೀಡಿ ಪಾಂಡವರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದಳು.

ಇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಶತ್ರು ಸಂಕಟದಿಂದ ಪಾರುಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ದೇವಿಯು 'ದುರ್ಗಾ' ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಳಾಗಿರುವಳು ಎಂಬ ವರ್ಣನೆ ದೇವೀಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

'ದುರ್ಗಾ ದುರ್ಗಾರ್ತಿನಾಶಿನೀ' ಎಂಬಂತೆ ಜೀವಿಗಳ ದುರ್ಗತಿ, ದುಃಖಗಳನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸುವವಳು ದುರ್ಗಾದೇವಿ. ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವಳು ಶ್ರೀದುರ್ಗಾದೇವಿ. ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ದೇವೀ ಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ:

ಸೂರ್ಯವಂಶದ ಸುದರ್ಶನ ಎಂಬ ರಾಜಪುತ್ರನು ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ತನ್ನ ತಂದೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು, ಶತ್ರುಭಯದಿಂದಾಗಿ ತನ್ನ ತಾಯಿಯೊಡನೆ ಭಾರದ್ವಾಜ ಮುನಿಗಳ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾನೆ. ಈತನು ದೇವಿಯ ಪರಮ ಭಕ್ತ. ಕಾಶೀರಾಜನಾದ ಸುಬಾಹುವು ತನ್ನ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಶಶಿಕಲೆಯ ಸ್ವಯಂವರಕ್ಕಾಗಿ ಸಿದ್ಧತೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿ, ಸಮಸ್ತ ರಾಜರನ್ನೂ ಆಹ್ವಾನಿಸಿರುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಜಗನ್ಮಾತೆಯು ಶಶಿಕಲೆಯ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ದರ್ಶನವನ್ನು ನೀಡಿ, 'ನೀನು ಸುದರ್ಶನನನ್ನು ವರಿಸು. ಆತನು ನನ್ನ ಭಕ್ತನು' ಎಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಾಳೆ. ಅಂತೆಯೇ ಆ ರಾಜಪುತ್ರಿಯು ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಸುದರ್ಶನನನ್ನು ವರಿಸಿ, ಗೋಪ್ಯವಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೊಬ್ಬನನ್ನು ಕರೆದು ಸುದರ್ಶನನಿಗೆ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಕಳಿಸಿ ಸ್ವಯಂವರಕ್ಕೆ ಆಮಂತ್ರಿಸಿದಳು. ಜಗನ್ಮಾತೆಯಿಂದ ಪ್ರೇರಿತನಾದ ಸುದರ್ಶನನೂ ಕಾಶೀನಗರಕ್ಕೆ ಆಗ ಮಿಸಿದನು. ಸಮಸ್ತ ರಾಜರನ್ನೂ ವಿರೋಧಿಸಿ ಶಶಿಕಲೆ-ಸುದರ್ಶನರ ವಿವಾಹವು ನೆರವೇರಿದ್ದರಿಂದ ಕುಪಿತಗೊಂಡ ರಾಜಸಮೂಹವು, ಭಾರದ್ವಾಜಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಸುದರ್ಶನನ ಮೇಲೆ ಘೋರ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು. ಆಗ ಸಿಂಹದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿರುವ ಉತ್ತಮ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿರುವ, ಮಂದಾರ ಪುಷ್ಪಗಳ ಹಾರದಿಂದ ಅಲಂಕೃತಳಾಗಿರುವ ಭವಾನೀದೇವಿಯು ಆವಿರ್ಭವಿಸಿದಳು. ಆಕೆ ಶತ್ರುಸೈನ್ಯವನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿ, ತನ್ನ ಭಕ್ತನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದಳು. ಆಗ ಶಶಿಕಲೆಯ ತಂದೆಯಾದ ಸುಬಾಹು ರಾಜನು ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷ ಹಾಗೂ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಜಗನ್ಮಾತೆಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ದುರ್ಗಾದೇವಿಯನ್ನು ಅನೇಕ ವಿಧವಾಗಿ ಸ್ತುತಿಸಿದನು. ಪ್ರಸನ್ನಳಾದ ದೇವಿಯು ವರವನ್ನು ಬೇಡುವಂತೆ ಆತನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದಳು. ಭಕ್ತಿಭರಿತನಾದ ರಾಜನು ದೇವಿಯನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡನು.

**ನಗರೇತ್ರ ತಯಾ ಮಾತಃ ಸ್ಥಾತವ್ಯಂ ಮಮ ಸರ್ವದಾ |
ದುರ್ಗಾದೇವೀತಿ ನಾಮ್ನಾದ್ಭ್ಯುತಂ ಶಕ್ತಿರಿಹ ಸಂಸ್ಥಿತಾ ||**

“ಹೇ ಮಾತೆಯೇ! ನನ್ನ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಸರ್ವದಾ ಶಕ್ತಿರೂಪಳಾದ ನೀನು 'ದುರ್ಗಾದೇವಿ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ನೆಲೆಸಿರಬೇಕು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಶೀಪಟ್ಟಣವು ಇರುವವರೆಗೂ ಅದರ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ನೀನು ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕು ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಈ ನಗರವು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು.”

ಅದರಂತೆ ದುರ್ಗಾದೇವಿಯು, “ಮುಕ್ತಿಪ್ರದಾಯಕವಾದ ಈ ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಸರ್ವದಾ ನೆಲೆಸಿರುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ವರವನ್ನನುಗ್ರಹಿಸಿದಳು.

ಶಿವ-ಶಕ್ತಿ ಸ್ವರೂಪಳು ಈ ದುರ್ಗಾದೇವಿ. ಈ ದೇವಿಯು ಸಮಸ್ತ ಬುದ್ಧಿಗೂ ಅಭಿಮಾನಿ ದೇವತೆಯಾಗಿ, ಸಮಸ್ತ ಜೀವರ ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯಾಗಿ, ಜೀವರ ಕ್ರೂರವಾದ ಸಂಕಟಗಳನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸುವುದರಿಂದ 'ದುರ್ಗಾ' ಎಂದು ಪ್ರಖ್ಯಾತಳಾಗಿರುವಳು. ಮೂಲ ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದ ಭುವನೇಶ್ವರಿಯ ಸ್ವರೂಪಳಾಗಿರುವಳು.

'ಐಂ ಹ್ರೀಂ ಕ್ಲೀಂ ಚಾಮುಂಡಾಯೈ ವಿಚ್ಛೇ' ಎಂಬುದು ದುರ್ಗಾದೇವಿಯ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ನವಾಕ್ಷರ ಮಂತ್ರ. ಈ ಮಂತ್ರಕ್ಕೆ ಬ್ರಹ್ಮ-ವಿಷ್ಣು-ಮಹೇಶ್ವರರೇ ಋಷಿಗಳು. ಗಾಯತ್ರೀ, ಉಷ್ಣಿಕ್, ಅನುಷ್ಟುಪ್ ಭಂದಸ್ತುಗಳು. ಮಹಾಕಾಳೀ, ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀ, ಮಹಾಸರಸ್ವತಿಯರು ದೇವತೆಗಳು.

ರಕ್ತದಂತಿಕಾ, ದುರ್ಗಾ, ಭಾಮರೀದೇವಿಯರೇ ಬೀಜ ಸ್ವರೂಪರು. ನಂದಾ, ಶಾಕಾಂಬರೀ, ಭೀಮಾದೇವಿಯರೇ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವರೂಪರು. ಧರ್ಮ, ಅರ್ಥ, ಕಾಮ ಮೋಕ್ಷಗಳೆಂಬ ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳೇ ಫಲಗಳು. ಐಂ, ಹ್ರೀಂ, ಕ್ಲೀಂ ಎಂಬುದು ಬೀಜಾಕ್ಷರಗಳು. ಇಲ್ಲಿ 'ಐಂ' ಎಂಬುದು ಮಹಾಕಾಳಿಯನ್ನೂ, 'ಹ್ರೀಂ' ಎಂಬುದು ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನೂ, 'ಕ್ಲೀಂ' ಎಂಬುದು ಮಹಾಸರಸ್ವತಿಯನ್ನೂ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. 'ವಿಚ್ಛೇ' ಎಂಬಲ್ಲಿ ವಿತ್-ಚ-ಇ ಎಂಬ ಮೂರು ಪದಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸತ್-ಚಿತ್-ಆನಂದವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಚಾಮುಂಡಾ ಎಂಬ ಪದವು ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾವಾಚಕವಾಗಿರುವುದು.

ಇಂತಹ ದುರ್ಗಾದೇವಿಯ ನವಸ್ವರೂಪಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಸಿದ್ಧ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನವರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಪೂಜೆಗೆ ಮಹತ್ವ. **ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತಪುರಾಣ** ದಲ್ಲಿ ಈ ನವದುರ್ಗಯರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

**ಪ್ರಥಮಂ ಶೈಲಪುತ್ರೀ ಚ ದ್ವಿತೀಯಂ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣೀ |
ತೃತೀಯಂ ಚಂದ್ರಘಂಟೀತಿ ಕೂಷ್ಮಾಂಡೇತಿ ಚತುರ್ಥಕಮ್ ||
ಪಂಚಮಂ ಸ್ಕಂದಮಾತೇತಿ ಷಷ್ಠಂ ಕಾತ್ಯಾಯಿನೀತಿ ಚ |
ಸಪ್ತಮಂ ಕಾಲರಾತ್ರೀಶ್ಚ ಮಹಾಗೋರಿತಿ ಚಾಷ್ಟಕಮ್ ||
ನವಮಂ ಸಿದ್ಧದಾ ಪ್ರೋಕ್ತಾ ನವದುರ್ಗಾಃ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಾಃ |
ಉಕ್ತಾನ್ಯೇತಾನಿ ನಾಮಾನಿ ಬ್ರಹ್ಮಣೈವ ಮಹಾತ್ಮನಾ ||**

ಬ್ರಹ್ಮದೇವನೇ ಈ ಒಂಬತ್ತು ದುರ್ಗಯರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿರುವನು. ಈ ದುರ್ಗಾಪೂಜೆಯಿಂದ ಕೇವಲ ಐಹಿಕ ಸುಖ

ಗಳಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಹಂತಹಂತಾಗಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಗತಿಯತ್ತ ಸಾಗುವುದು ಯೋಗಿಗಳ ಗುರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

೧. ಶೈಲಪುತ್ರೀ : ದುರ್ಗಾದೇವಿಯ ಮೊದಲ ರೂಪವನ್ನು 'ಶೈಲಪುತ್ರೀ' ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ:

**ಮಂದೇ ವಾಂಭಿತಲಾಭಾಯ ಚಂದ್ರಾರ್ಧಕೃತಶೇಖರಾಮ್ |
ವೃಷಾರೂಢಾಂ ಶೂಲಧರಾಂ ಶೈಲಪುತ್ರೀಂ ಯಶಸ್ವಿನೀಮ್ ||**



ಪರ್ವತರಾಜ ಹಿಮವಂತನ ಮಗಳಾಗಿ ಜನಿಸಿದ ಈಕೆಯು ಅರ್ಧಚಂದ್ರ ನನ್ನು ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿರುವಳು. ವೃಷಭಾ ರೂಢಳಾಗಿ, ಶೂಲವನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿರುವಳು.

ದಕ್ಷನ ಮಗಳಾಗಿದ್ದ ಸತಿಯು ಶಿವನನ್ನು ಪರಿಸಿದಳು. ದಕ್ಷನು ಒಮ್ಮೆ ತಾನು ನಡೆಸಿದ ಯಜ್ಞಕ್ಕೆ ಶಿವನನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಶಿವನ ಆದೇಶವನ್ನು ಮೀರಿ ಸತಿಯು ತಂದೆಯ ಮನೆಗೆ ಆಗಮಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಅಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪತಿಗೆ ಹಾಗೂ ತನಗೆ

ಉಂಟಾದ ಅಪಮಾನವನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಯೋಗಾಗ್ನಿಯಿಂದ ಸುಟ್ಟು ಭಸ್ಮಳಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಕ್ರೋಧಗೊಂಡ ಶಿವನು ವೀರಭದ್ರ ಮುಂತಾದ ಗಣಗಳ ಮೂಲಕ ದಕ್ಷನ ಯಜ್ಞವನ್ನು ಧ್ವಂಸಗೊಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅನಂತರ ದೇವಿಯು ಹಿಮವಂತನ ಪುತ್ರಿಯಾಗಿ ಅವತರಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶೈಲಪುತ್ರೀ, ಪಾರ್ವತೀ, ಹೈಮವತೀ ಮುಂತಾದ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧಳಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಶಿವನನ್ನೇ ಪತಿಯನ್ನಾಗಿ ಹೊಂದುತ್ತಾಳೆ.

ನವದುರ್ಗಯರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯವಳಾದ ಶೈಲಪುತ್ರಿಯ ಶಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಮಹತ್ವಗಳು ಅಪಾರವಾದುದು. ನವರಾತ್ರಿಯ ಮೊದಲ ದಿನ ಪಾಡ್ಯದಂದು ಈಕೆಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದಿನದಂದು ಯೋಗಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮೂಲಾಧಾರ ಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಯೋಗಸಾಧನೆಯು ಇಲ್ಲಿಂದಲೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ.

೨. ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣೀ: ದುರ್ಗಾದೇವಿಯ ಎರಡನೇ ಸ್ವರೂಪ 'ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣೀ.'

**ದಧಾನಾ ಕರಪದ್ಮಾಭ್ಯಾಮಕ್ಷಮಾಲಾಕಮಂಡಲಾ |
ದೇವೀ ಪ್ರಸೀದತು ಮಯಿ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣ್ಯನುತಮಾ ||**

ಇಲ್ಲಿ 'ಬ್ರಹ್ಮ' ಎಂದರೆ ತಪಸ್ಸು. ಈ ದೇವಿ ತಪಸ್ಸನ್ನಾಚರಿಸುವವಳು. ಈಕೆಯ ಸ್ವರೂಪವು ಪೂರ್ಣ ಜ್ಯೋತಿರ್ಮಯ ಮತ್ತು ಆತ್ಮಂತ ಭವ್ಯವಾದುದು. ಈಕೆಯು ಬಲಗೈಯಲ್ಲಿ ಆಕ್ಷಮಾಲೆಯನ್ನೂ, ಎಡಗೈಯಲ್ಲಿ ಕಮಂಡಲುವನ್ನೂ ಹಿಡಿದಿರುವಳು.

ಈ ದೇವಿಯು ಹಿಮವಂತನ ಪುತ್ರಿಯಾಗಿ ಅವತರಿಸಿದಾಗ, ನಾರದರ ಉಪದೇಶದಂತೆ ಶಿವನನ್ನು ಪತಿಯನ್ನಾಗಿ ಪಡೆಯಲು ಆತ್ಮಂತ ಕಠಿಣವಾದ ತಪಸ್ಸನ್ನಾಚರಿಸಿದಳು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಕೆಯನ್ನು ತಪಶ್ಚಾರಿಣೀ ಅಥವಾ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣೀ ಎನ್ನಲಾಯಿತು.

ಸಹಸ್ರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಕಠಿಣ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ಈಕೆಯ ಶರೀರವು ಆತ್ಮಂತ ಕೃಶವಾಯಿತು. ಕಠೋರ ತಪಸ್ಸಿನ ತಾಪದಿಂದ ಮೂರು ಲೋಕಗಳಲ್ಲೂ ಹಾಹಾಕಾರವುಂಟಾಯಿತು. ಸಮಸ್ತ ದೇವತೆಗಳು, ಋಷಿಗಳು ಈಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿಸತೊಡಗಿದರು. ಪಿತಾಮಹ ಬ್ರಹ್ಮನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ, "ಹೇ ದೇವಿ! ಇಂದಿನ ವರೆಗೆ ಯಾರೂ ಸಹ ಇಂತಹ ಘೋರ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಆಚರಿಸಿಲ್ಲ. ಸರ್ವವಿಧ ದಿಂದಲೂ ನಿನ್ನ ಮನೋಭಿಲಾಷೆಯು ಈಡೇರುವುದು. ಶಿವನು ನಿನಗೆ ಪತಿಯಾಗುವನು. ನೀನು ತಪಸ್ಸನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ತಂದೆಯ ಮನೆಗೆ ತರಳು" ಎಂದು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದನು.

ಜಗನ್ಮತೆಯ ಈ ಎರಡನೆಯ ಸ್ವರೂಪ ಭಕ್ತರಿಗೆ, ಸಾಧಕರಿಗೆ ಮಹತ್ತರ ಫಲವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಈಕೆಯ ಉಪಾಸನೆಯಿಂದ ತಪಸ್ಸು, ತ್ಯಾಗ, ವೈರಾಗ್ಯಗಳ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲೆಡೆಯೂ ವಿಜಯ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

ನವರಾತ್ರಿಯ ಎರಡನೆಯ ದಿನ ಬಿದಿಗೆ ಅಥವಾ ದ್ವಿತೀಯಾ ತಿಥಿಯಲ್ಲಿ ಈಕೆಯ ಪೂಜೆ. ಅಂದು ಸಾಧಕನ ಮನಸ್ಸು 'ಸ್ವಾಧಿಷ್ಠಾನ' ಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ದೇವಿಯ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಆತನಿಗೆ ಸ್ಥಿರ ಬುದ್ಧಿಯು ಮೂಡುತ್ತದೆ.

೩. ಚಂದ್ರಘಂಟಾ: ದೇವಿಯ ಮೂರನೆಯ ಸ್ವರೂಪ 'ಚಂದ್ರಘಂಟಾ.'

**ಪಿಂಡಜಪ್ರವರಾರೂಢಾ ಚಂಡಕೋಪಾಸ್ತಕ್ತೈರ್ಯುತಾ |
ಪ್ರಸಾದಂ ತನುತೇ ಮಹ್ಯಂ ಚಂದ್ರಘಂಟೇತಿ ವಿಶ್ರುತಾ ||**

ಈಕೆಯು ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಘಂಟೆಯಾಕಾರದ ಅರ್ಧಚಂದ್ರನನ್ನು ಧರಿಸಿರುವಳು. ಈ ದೇವಿಯ ಶರೀರವು ಚಿನ್ನದ ಕಾಂತಿಯಿಂದ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರುವುದು. ಹತ್ತು ಕೈಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ದೇವಿಯು ಖಡ್ಗ, ಬಾಣ ಮುಂತಾದ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿರುವಳು. ಸಿಂಹವನ್ನು ವಾಹನವನ್ನಾಗಿ ಹೊಂದಿರುವಳು. ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೊರಟಂತೆ ತೋರುವಳು. ಘಂಟೆಯಂತಹ ಭಯಂಕರವಾದ, ಗಂಭೀರವಾದ ಈಕೆಯ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ರಾಕ್ಷಸರು, ದುರ್ಜನರು ಸರ್ವದಾ ನಡುಗುತ್ತಿರುವರು.

ಈ ದೇವಿಯು ದುಷ್ಟರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸುವವಳಾದರೂ ಈಕೆಯ ಸ್ವರೂಪವು ಸೌಮ್ಯವಾಗಿರುವುದು ಹಾಗೂ ಶಾಂತತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದು. ಈಕೆಯನ್ನಾರಾಧಿಸುವ ಸಾಧಕರಿಗೆ ಪರಾಕ್ರಮ, ನಿರ್ಭಯತೆ





ಗಳು ದೊರಕುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ವಿನಯಗುಣವೂ ವರ್ಧಿಸುತ್ತದೆ. ಆತನ ಶರೀರದ ಕಾಂತಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಇತರರೂ ಶಾಂತಿ ಹಾಗೂ ಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ. ದೇವಿಯ ಈ ಸ್ವರೂಪದ ಉಪಾಸನೆಯಿಂದ ಸಾಂಸಾರಿಕ ಕಷ್ಟಗಳು ದೂರವಾಗಿ, ಇಹ-ಪರ ಸದ್ಗತಿಯು ದೊರಕುತ್ತದೆ. ನವರಾತ್ರಿಯ

ಮೂರನೆಯ ದಿನ ತದಿಗೆ ಅಥವಾ ತೃತೀಯಾ ದಿನದಂದು ದೇವಿಯ ಚಂದ್ರಘಂಟಾ ಸ್ವರೂಪದ ಪೂಜೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅಂದು ಸಾಧಕನ ಮನಸ್ಸು 'ಮಣಿಪೂರ' ಚಕ್ರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತದೆ. ಆಗ ದೇವಿಯ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಅಲೌಕಿಕ ವಸ್ತುಗಳ ದರ್ಶನವಾಗುತ್ತದೆ. ದಿವ್ಯ ಸುಗಂಧವನ್ನು ಆಘ್ರಾಣಿಸಬಹುದು. ಮಂಗಳ ಧ್ವನಿಗಳು ಕೇಳಿಬರುತ್ತವೆ. ಈಕೆಯ ಘಂಟಾಧ್ವನಿಯು ತನ್ನ ಭಕ್ತರ ಪ್ರೇತಬಾಧೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಈಕೆಯ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡತೊಡಗಿದಾಗಲೇ ಶರಣಾಗತನ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಈ ಘಂಟೆಯ ಧ್ವನಿಯು ಮೊಳಗುತ್ತದೆ.

೪. ಕೂಷ್ಮಾಂಡಾ: ದೇವಿಯ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸ್ವರೂಪ 'ಕೂಷ್ಮಾಂಡಾ.'

ಸುರಾಸಂಪೂರ್ಣಕಲಶಂ ರುಧಿರಾಪ್ತತಮೇವ ಚ |

ದಧಾನಾ ಹಸ್ತಪದ್ಮಾಭ್ಯಾಂ ಕೂಷ್ಮಾಂಡಾ ಶುಭದಾಸ್ತು ಮೇ ||

ತನ್ನ ಮಂದ-ಮಧುರ ನಗುವಿನಿಂದ ಅಂಡ ಅಂದರೆ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಈಕೆಯನ್ನು 'ಕೂಷ್ಮಾಂಡ' ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ.

ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಅಂಧಕಾರವೇ ತುಂಬಿರುವಾಗ ಈ ದೇವಿಯು ತನ್ನ ಸೂಕ್ಷ್ಮನಗುವಿನಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದಳು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಆದಿ ಸ್ವರೂಪಳು ಈಕೆ. ಈ ರೀತಿ ಇವಳೇ

ಆದಿಶಕ್ತಿಯು. ಸೂರ್ಯ ಮಂಡಲದೊಳಗೆ ಈಕೆಯು ನೆಲೆಸಿರುವಳು. ಈಕೆಯ ಶರೀರ ಕಾಂತಿಯು ಸೂರ್ಯನಿಗೂ ಮಿಗಿಲಾದುದು. ಈಕೆಯ ತೇಜಸ್ಸು ಹಾಗೂ ಪ್ರಕಾಶದಿಂದಲೇ ಸಮಸ್ತ ದಿಕ್ಕುಗಳೂ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾಗಿರುವುವು. ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದ ಸಮಸ್ತ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಈಕೆಯ ತೇಜಸ್ಸಿನ ಛಾಯೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.



ಎಂಟು ಭುಜಗಳಿರುವ ಈ ದೇವಿಯನ್ನು ಅಷ್ಟಭುಜಾ ದೇವಿ ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಎಂಟು ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಕಮಂಡಲು, ಬಿಲ್ಲು, ಬಾಣ, ಕಮಲ, ಅಮೃತದ ಕಲಶ, ಚಕ್ರ, ಗದೆ, ಜಪಮಾಲೆಯನ್ನು ಧರಿಸಿರುವಳು. ಕೂಷ್ಮಾಂಡ ಅಂದರೆ ಕುಂಬಳಕಾಯಿಯ ಬಲಿ ಈಕೆಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಿಯವಾದುದು. ಇದರಿಂದಲೂ ಈಕೆಗೆ ಕೂಷ್ಮಾಂಡಾ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ.

ಈ ದೇವಿಯನ್ನು ಆರಾಧಿಸುವುದರಿಂದ ಆಧಿ-ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮುಕ್ತನಾಗುವನು; ಸುಖಸಮೃದ್ಧಿ ಉಂಟಾಗುವುದು.

ನವರಾತ್ರಿಯ ನಾಲ್ಕನೆಯ ದಿನ ಅಂದರೆ ಚತುರ್ಥಿ ತಿಥಿಯಂದು ಈ ದೇವಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದು ಸಾಧಕನ ಮನಸ್ಸು 'ಅನಾಹತ' ಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸುತ್ತದೆ. ಅಂದು ಆತನು ಪವಿತ್ರ ಹಾಗೂ ನಿಶ್ಚಲ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ದೇವಿಯನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಆಯುಸ್ಸು, ಬಲ, ಆರೋಗ್ಯ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಬೇಗ ಪ್ರಸನ್ನಳಾಗುವ ಈ ದೇವಿಯ ಕೃಪೆಯಿಂದಾಗಿ ಸಾಧಕನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಪರಮಪದವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

೫. ಸ್ಕಂದಮಾತಾ: ಜಗನ್ಮಾತೆಯ ಐದನೆಯ ಸ್ವರೂಪ 'ಸ್ಕಂದಮಾತಾ'.

ಸಿಂಹಾಸನಗತಾ ನಿತ್ಯಂ ಪದ್ಮಾಶ್ರಿತ ಕರದ್ವಯಮ್ |

ಶುಭದಾಸ್ತು ಸದಾ ದೇವೀ ಸ್ಕಂದಮಾತಾ ಯಶಸ್ವಿನೀ ||

ಕುಮಾರ, ಕಾರ್ತಿಕೇಯ, ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಎಂಬ ಹಲವು ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಡುವ ಸ್ಕಂದನು ದೇವಸೇನಾಪತಿ. ಈತನ ಜನನಿಯಾದ್ದರಿಂದ 'ಸ್ಕಂದಮಾತಾ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ದೇವಿ ಯನ್ನು ಆರಾಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಬಾಲಕನಾದ ಸ್ಕಂದನು ಈಕೆಯ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿರುವನು. ಈ ದೇವಿಯು ನಾಲ್ಕು ಭುಜಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಳು. ಬಲಗಡೆಯ ಮೇಲಿನ ಹಸ್ತದಿಂದ ಸ್ಕಂದನನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿರುವಳು. ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿರುವ ಕೆಳಗಿನ ಬಲಗೈಯಲ್ಲಿ ಕಮಲವನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುವಳು. ಎಡಗಡೆಯ ಮೇಲಿನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅಭಯವನ್ನು ತೋರುತ್ತಿರುವಳು. ಕೆಳಗಿನ ಎಡಗೈಯಲ್ಲಿ ಕಮಲವನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುವಳು. ಶ್ವೇತವರ್ಣದಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಈಕೆಯು ಕಮಲದಲ್ಲಿ ಆಸೀನಳಾಗಿರುವಳು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಕೆಯನ್ನು 'ಪದ್ಮಾಸನಾದೇವಿ' ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಸಿಂಹವು ಈಕೆಯ ವಾಹನ.

ಸ್ಕಂದಮಾತೆಯ ಉಪಾಸನೆಯಿಂದ ಸಾಧಕನ ಎಲ್ಲ ಬಯಕೆಗಳೂ ಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಸುಖ-ಶಾಂತಿಗಳು ಲಭಿಸುತ್ತವೆ.



ಮೋಕ್ಷದ ಹಾದಿಯು ಸುಗಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಕೆಯೊಡನೆ ಬಾಲಕ ಸೈಂದನನೂ ಪೂಜಿಸಿದಂತಾಗುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೇವಿಯು ಸೂರ್ಯಮಂಡಲದ ಅಧಿಷ್ಠಾತ್ರಿ, ದೇವಿಯಾದ್ದರಿಂದ ಉಪಾಸಕನಿಗೆ ಅಲೌಕಿಕ ತೇಜಸ್ಸು ಹಾಗೂ ಕಾಂತಿಯು ಲಭಿಸುತ್ತದೆ.

ನವರಾತ್ರಿಯ ಐದನೆಯ ದಿನ ಪಂಚಮೀ ತಿಥಿಯಂದು ದೇವಿಯ ಈ ಸ್ವರೂಪದ ಪೂಜೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅಂದು ಸಾಧಕನ ಮನಸ್ಸು 'ವಿಶುದ್ಧ' ಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ತ ಬಾಹ್ಯಕ್ರಿಯೆಗಳು ಹಾಗೂ ಚಿತ್ತವೃತ್ತಿಗಳು ಲಯವಾಗುತ್ತವೆ. ಮನಸ್ಸು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದೇವಿಯಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನವಾಗಿ ಬಂಧನಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

೭. ಕಾತ್ಯಾಯನೀ: ಜಗನ್ಮಾತೆಯ ಆರನೆಯ ಸ್ವರೂಪ 'ಕಾತ್ಯಾಯನೀ.'

ಚಂದ್ರಹಾಸೋಜ್ವಲಕರಾ ಶಾರ್ದೂಲವರವಾಹನಾ |

ಕಾತ್ಯಾಯನೀ ಶುಭಂ ದದ್ಯಾತ್ ದೇವೀ ದಾನವಘಾತಿನೀ ||

ಕಾತ್ಯಾಯನಿ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬರಲು ಕೆಲವು ಉಲ್ಲೇಖಗಳು ಹೀಗಿವೆ.

೧. 'ಕತ' ಎಂಬ ಮಹರ್ಷಿಯ ಪುತ್ರ ಕತನಾದ. ಇವರ ಗೋತ್ರದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದವರು ಮಹರ್ಷಿ ಕಾತ್ಯಾಯನರು. ಇವರು ದೇವಿಯನ್ನು ಆರಾಧಿಸುತ್ತಾ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕಠಿಣ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿ ಭಗವತಿಯು ತಮ್ಮ ಪುತ್ರಿಯಾಗಿ ಜನಿಸಬೇಕೆಂಬ ವರವನ್ನು ಪಡೆದರು. ಅದರಂತೆ ಕಾತ್ಯಾಯನರ ಪುತ್ರಿಯಾಗಿ ಈ ದೇವಿಯು 'ಕಾತ್ಯಾಯನಿ' ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಳಾದಳು.

೨. ಮಹಿಷಾಸುರನ ಅಟ್ಟಹಾಸವು ವಿಪರೀತವಾದಾಗ ಆತನನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಲು ಅಸಮರ್ಥರಾದ ಸಮಸ್ತ ದೇವತೆಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ತೇಜಸ್ಸಿನ ಅಂಶಗಳಿಂದ ದೇವಿಯೊಬ್ಬಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದರು. ಕಾತ್ಯಾಯನ ಮಹರ್ಷಿ ಮೊದಲು ಆಕೆಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದ್ದರಿಂದ 'ಕಾತ್ಯಾಯನಿ' ಎಂದು ಕರೆದರು.

ಭಾದ್ರಪದ ಕೃಷ್ಣ ಚತುರ್ದಶಿಯಂದು ಈಕೆಯು ಆವಿರ್ಭವಿಸಿ ಆಶ್ವಯುಜ ಶುಕ್ಲ ಸಪ್ತಮಿ, ಅಷ್ಟಮಿ, ನವಮಿಯ ಮೂರು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಕಾತ್ಯಾಯನ ಮಹರ್ಷಿಗಳ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ದಶಮಿಯಂದು ಮಹಿಷಾಸುರನನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿದಳು.

ಈ ಕಾತ್ಯಾಯನಿ ದೇವಿಯು ಅಮೋಘ ಫಲದಾಯಿನಿ. ವ್ರಜದ ಗೋಷಿಕೆಯರು ಭಗವಾನ್ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ತಮ್ಮ ಪತಿಯನ್ನಾಗಿ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಬಯಕೆಯಿಂದ ಯಮುನೆಯ ತೀರದಲ್ಲಿ ದೇವಿ ಕಾತ್ಯಾಯನಿಯನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸಿದ್ದರು. ವ್ರಜಮಂಡಲದ ಅಧಿಷ್ಠಾತ್ರಿ ದೇವಿಯಾಗಿ ಈಕೆಯು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆಗೊಂಡಿರುವಳು. ಆತ್ಮಂತ ದಿವ್ಯ ಹಾಗೂ ಭವ್ಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಳು. ಚಿನ್ನದ ಬಣ್ಣದಿಂದ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರುವಳು. ನಾಲ್ಕು ಭುಜಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಳು. ಬಲಗಡೆಯ ಮೇಲಿನ ಕೈ ಅಭಯ ಮುದ್ರೆಯಲ್ಲಿರುವುದು. ಕೆಳಗಿನ ಕೈ ವರಮುದ್ರೆಯನ್ನು ತೋರುತ್ತಿರುವುದು. ಎಡಗಡೆಯ ಮೇಲಿನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಖಡ್ಗವನ್ನೂ, ಕೆಳಗಿನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕಮಲವನ್ನೂ ಧರಿಸಿರುವಳು. ಈಕೆಯ ವಾಹನ ಸಿಂಹ.

ನವರಾತ್ರಿಯ ಆರನೆಯ ದಿನ ಷಷ್ಠೀ ತಿಥಿಯಂದು ದೇವಿಯ ಈ ಸ್ವರೂಪದ ಪೂಜೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅಂದು ಸಾಧಕನ ಮನಸ್ಸು 'ಆಜ್ಞಾ' ಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸುತ್ತದೆ. ಸಂಪೂರ್ಣ ಶರಣಾಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವ ಸಾಧಕನಿಗೆ ದೇವಿಯ ದರ್ಶನ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಚತುರ್ವಿಧ ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳೂ ಲಭಿಸುತ್ತವೆ. ಸಮಸ್ತ ಲೌಕಿಕ ದುರಿತಗಳು ಮಾಯವಾಗಿ ಪರಮಪದವು ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

೭. ಕಾಲರಾತ್ರಿ: ದುರ್ಗೆಯ ಏಳನೆಯ ಸ್ವರೂಪ 'ಕಾಲರಾತ್ರಿ.'

ಏಕವೇಣೀ ಜಪಾರ್ಕಣಪೂರಾ ನಗ್ನಾ ಖರಸ್ಥಿತಾ

ಲಂಬೋಷ್ಟ್ರೀ ಕರ್ಣಕಾರ್ಣೇ ತೈಲಾಭ್ಯಕ್ಷಶರೀರಣೀ |

ವಾಮಮಾದೋಲ್ಗಸಲ್ಲೋಹಲತಾ ಕಂಟಕಭೂಷಣಾ

ವರ್ಧನಮೂರ್ಧಧ್ವಜಾ ಕೃಷ್ಣಾ ಕಾಲರಾತ್ರಿಭಯಂಕರೀ ||

ಈ ದೇವಿಯ ಶರೀರವು ದಟ್ಟವಾದ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದು. ತಲೆಯಕೂದಲು ಬಿಚ್ಚಿ ಹರಡಿಕೊಂಡಿರುವುದು. ಕತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಹೊಳೆಯುವ ಮಾಲೆಯಿರುವುದು. ಮೂರು ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಳು. ಈಕೆಯ ಉಚ್ಚಾಸ್ತ ನೀಶ್ವಾಸದಿಂದ ಅಗ್ನಿಯ ಭಯಂಕರ ಜ್ವಾಲೆಗಳು ಹೊರಡುತ್ತಿರುವವು. ಕತ್ತೆಯು ಈಕೆಯ ವಾಹನ. ನಾಲ್ಕು ಭುಜಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಳು. ಮೆಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿರುವ ಬಲಗೈ ವರಮುದ್ರೆಯನ್ನು ತೋರುತ್ತಿರುವುದು. ಮೇಲಿನ ಎಡಗೈಯಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿಣದ ಮುಳ್ಳು ಹಾಗೂ ಕೆಳಗೈಯಲ್ಲಿ ಖಡ್ಗವನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುವಳು.

ಕಾಲರಾತ್ರಿ ದುರ್ಗೆಯ ಸ್ವರೂಪವು ಭಯಂಕರವಾಗಿದ್ದರೂ ಈಕೆಯು ಶುಭಫಲವನ್ನು ನೀಡುವಳು. ಆದ್ದರಿಂದ 'ಶುಭಂಕರೀ' ಎಂದೂ ಈಕೆಯನ್ನು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಭಕ್ತರಿಗೆ ಸರ್ವದಾ ಶುಭವನ್ನೇ ಉಂಟುಮಾಡಿ ದುಷ್ಟರ ನಾಶವನ್ನು ಮಾಡುವಳು. ಗೃಹಗಳ ಬಾಧೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವಳು. ಕಾಲರಾತ್ರಿ ದುರ್ಗೆಯನ್ನು ಉಪಾಸಿಸುವವರಿಗೆ ಅಗ್ನಿಭಯ, ಜಲಭಯ, ಶತ್ರುಭಯ ಮುಂತಾಗಿ ಯಾವುದೂ ಕಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

